

Efeze

Door: D.T. Brinkman

Inleiding

De brief aan de Efeziërs is wellicht één van de bekendste brieven van de Apostel Paulus. De voornaamste reden hiervan is omdat er met name over Efeze 6:10-20 zeer vaak gesproken wordt door predikers; de "geestelijke wapenrusting" is kennelijk een thema dat veel mensen aanspreekt – en door de vergelijking die Paulus maakt met een (Romeins) soldaat spreekt het al snel tot de verbeelding. Het is een onderwerp dat vaak al op de zondagschool ter sprake komt.

De brief is niet aan een specifieke gemeente geschreven, maar aan de inwoners van de regio van Efeze - hoewel de eerste geadresseerden uiteraard de gemeente(n) van Efeze waren, gesticht door Paulus toen hij daar was ^{Hand. 19}; vandaar ook dat de brief minder persoonlijk is dan veel van de andere brieven van Paulus. Hij heeft de brief waarschijnlijk dan ook als een 'rondzendbrief' voor de gemeenten bedoeld; net als de brieven van Paulus aan de Kolossenzen en Laodicea ^{Kol. 4:15-17} (die niet bewaard is gebleven overigens, maar sommigen vermoeden dat daarmee ook de brief aan Efeze werd bedoeld).

De brief werd door zijn medearbeider Tychikus bezorgd bij de gemeente(n) met als reden dat hij, als 'geliefde broeder en getrouwe dienaar' de gemeenten ook over de persoonlijke omstandigheden van Paulus zou informeren.

Uit de informatie uit Handelingen 19 kunnen we concluderen dat de gemeente te Efeze, of waarschijnlijker meerdere gemeenten, behoorlijk groot was. Er ontstond opschudding over het feit namelijk dat er in en rond Efeze zoveel mensen zich tot het Christendom bekeerden; kennelijk waren het er zelfs zoveel dat de lokale zilversmeden hun handeltjes (afgodsbeeldjes e.d.) er schade van ondervonden! Dit laat ook zien dat in deze regio er sprake was van (veel) afgoderij en zelfs tovenarij. Een gemeente die dus 'midden in de wereld', onder moeilijke omstandigheden, staande moest blijven.

Inhoud (kern) van de brief

De inhoud van de brief kan feitelijk kort worden samengevat:

1. Eénheid in de Gemeente;
2. Joden en Heidenen zijn één in Christus

Eenheid

Paulus heeft –in tegenstelling tot wat sommigen menen en onderwijzen- altijd sterk de nadruk gelegd op het feit dat in de Gemeente van Christus **géén onderscheid** was ^{Rom. 10:12-13}; de Heidenen waren géén "proselieten" (mensen die zich bekeerden tot het Jodendom) en, anderzijds, dat de tot de Messias bekeerde Joden eveneens géén minderwaardige plaats in de Gemeente van Christus mochten krijgen. De kerkgeschiedenis laat zien dat dit laatste wel gebeurd is; een schandvlek op de historie van de Christelijke kerk!

In de begintijd van de Christelijke gemeente –denk aan de Galatenbrief!- hadden de Joodse gelovigen een sterke invloed; zij behandelden de tot geloof gekomen heidenen onjuist en legden hen 'wetten en regels' op waaraan ze zich zouden moeten houden. Zij beschouwden de Mozaïsche wetten als bindend voor een ieder, ze hielden zichzelf er ook nog aan (net als veel Messiasbelijdende Joden ook tegenwoordig nog doen). Paulus streed hier duidelijk tegen; hij liet de heiden-gelovigen overduidelijk weten: "Sta sterk, ga er niet in mee". Niet dat een gelovige Jood geen acht meer mag slaan op de Mozaïsche wetten ^{Rom 14:5-6}, integendeel. Maar, het zou hem niet kunnen redden uit zijn verloren toestand ^{Rom. 2:17-29}. De redding is alleen in en door Christus te verkrijgen!

Paulus wilde dus beslist geen twéé gemeenten zien, hij wilde niet dat er een gemeente bestond van Christen-Joden en een gemeente van Heiden-Joden. De Gemeente dient één Lichaam te zijn; Zijn Lichaam! Hij onderwees dit ene, grote, Lichaam van Christus waarin er ruimte was voor gelovigen met verschillende leefwijzen, gedachten, van verschillende rassen, die samen één waren, zoals ook de Here zelf had gebeden:

Joh. 17:11 "Heilige Vader, bewaar hen in uw naam, welke Gij Mij gegeven hebt, dat zij één zijn, zoals Wij"

Het één zijn van gelovigen is daarom een van de aller-, allerbelangrijkste zaken; Paulus hamerde er niet voor niets op. Elke leraar die de éénheid van het Lichaam van Christus ontkent of onderwijst dat er sprake is van verschillende groepen van gelovigen binnen het Lichaam van Christus, strijd daarmee tegen de Here zelf die immers voor deze eenheid heeft gebeden!

Betekent dit dat we daarmee allerlei dwalingen en wantoestanden moeten toestaan in de Gemeente van Christus? Integendeel; ook hierover is de Here duidelijk in Zijn Woord. Dwaling kan niet. Streven naar *menselijke* eenheid (oecumene) is dan ook een volstrekt onjuist streven; het Lichaam bestaat immers uit wedergeborenen, gelovigen, ... en niet uit een verzameling van allerlei sekten, dwalingen, en ongelovigen? Binnen dit Lichaam, verzamelde wedergeboren gelovigen, dient echter –voorzover het aan ons, u en mij, ligt sprake te zijn van éénheid – in, letterlijk, de Geest van onze Heer en Heiland Christus Jezus.

Uitverkoren volk

Deze Gemeente is **een uitverkoren volk** – dat wil zeggen: door God **in Christus** uitverkoren. Het is dus **Christus die de úitverkorene is** ^{Efeze 1:3-7}. Wanneer Paulus deze woorden gebruikt, gebruikt hij ze weloverwogen: "in Hem"; "door Jezus Christus"; "in Hem hebben wij de verlossing". Door het geloof maken wij, omdat we daardoor deel zijn aan Zijn Lichaam, deel uit van deze 'uitverkiezing' van de Here Jezus. We zijn door het geloof kinderen van God geworden ^{Rom 8:15}. Het was 'het welbehagen van God' – zo zegt Paulus – om "alles wat in de Hemelen en op de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten, in Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben". ^{Efeze 1:10,11}.

Alles draait om het werk van Christus, om het feit dat Hij door God uitverkoren is en wij daarin mogen delen. Dit uitverkoren volk, de Gemeente, is niet zómaar een volk. Daarom ook, zie eerder, legt Paulus zo de nadruk op de eenheid. Immers; het zou een compleet anti-getuigenis zijn als het Lichaam van Christus, het úitverkoren Lichaam van Christus, tegen zichzelf verdeeld zou zijn..

Eeuwig en universeel

Deze uitverkiezing is geen verdienste van ons mensen zelf; het is pure genade dat dit ons gegeven is; God heeft uit Liefde dit gedaan voor ons. Wij waren dood, letterlijk en figuurlijk, ver van God. Maar Hij heeft ons mede levend gemaakt in Christus. Efeze 2:5,6 en ons een plaats gegeven –nu al!- in de Hemelse gewesten.

De gemeente is daarom niet alleen van deze tijd. De gemeente is voor altijd, voor eeuwig. Immers, aangezien wij deel ('deelgenoot') van Christus zijn geworden en Hij ook voor altijd is, zijn wij, als Zijn Lichaam, ook voor eeuwig. Daarom ook moeten we als verloren mens nu, bij leven, deze keuze maken. Want door de keuze voor het leven met Christus worden we op dat moment één met Hem. Na het sterven is er geen keuze meer mogelijk. Dan wacht slechts het oordeel; zij die geloven zullen dan één zijn met Christus, zij die in ongeloof sterven zullen bewaard blijven ^{Psalms 6:6, 115:16-18} tot de dag waarop zij geoordeeld worden op basis van hun werken – de 2e dood ^{Openb. 20:13-15}.

De gemeente was een geheimenis dat openbaar werd toen Christus Jezus was gestorven en opgestaan, bij de uitstorting van de Heilige Geest – op dat moment werd het Lichaam

van Christus gevormd; en, tegen elke verwachting van elke gelovige Jood in: dit Lichaam van Christus bestond uit Jood en Heidenen! ^{Efeze 2:17-20; 3:3-8}. Psalm 115:18 spreekt al over die verwachting; "maar wij, wij zullen de Here prijzen van nu aan tot in eeuwigheid". De psalm maakt het onderscheid duidelijk tussen hen die tot 'de doden' (vers 17) gerekend worden en hen die tot het uitverkoren volk (Israël) behoren.

Uitverkoren

Israël was het volk dat, op grond van zijn uitverkiezing, rekende op een ééuwig leven; ééuwig de Here te prijzen. En nu werd daar een volk, dat nooit een volk was geweest, aan toegevoegd: de wedergeboren heidenen. Efeze 2:19 zegt het overduidelijk: "Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods".

Om het eens met een eenvoudig voorbeeld te illustreren: wanneer iemand emigreert naar een vreemd land, dan is deze man of vrouw een 'vreemdeling' of een 'bijwoner'. Je wordt nooit zomaar iemand die behoort tot de oorspronkelijke bevolking. Zelfs niet als je zou huwen met een autochtone inwoner; je blijft een 'vreemdeling'. Je hebt namelijk het staatsburgerschap van dat land niet. Pas wanneer je 'genaturaliseerd' wordt ben je géén vreemdeling of bijwoner meer. Natuurlijk, er zijn bepaalde kenmerken waardoor je er anders uitziet als de oorspronkelijke bewoners; misschien een andere huidskleur, je spraak verraad dat je van oorsprong niet uit dat land komt. Maar; door je naturalisatie verwerf je het staatsburgerschap. Daarmee heb je dezelfde rechten en plichten als de oorspronkelijke inwoners van een land en ben je, wordt je gerekend als, één van hen.

Dit is –eenvoudig gezegd– wat Christus heeft gedaan; ons, als heidenen, één gemaakt met hen die de belofte hadden gekregen (Israël). Wij hebben dezelfde rechten gekregen als zij die uit de Joden waren. Waar het nu om gaat **is of je die rechten op dat burgerschap, het Hemels Burgerschap, gaat uitoefenen**. Door die rechten te aanvaarden, in geloof. Om bij het voorbeeld te blijven: "Het papierwerk is in orde gemaakt, nu alleen de handtekening nog zetten".

Paulus schrijft in Romeinen 9:6 dat niet allen die van Israël afstammen tot Israël behoren; en in Romeinen 9:23vv legt hij uit dat het niet alleen Joden zijn maar ook heidenen die deel mogen uitmaken van het volk van God. En waarom waren er zoveel Joden die niet tot het Lichaam van Christus behoorden, die géén deel kregen aan de Hemelse belofte? "Israël, hoewel het een wet ter gerechtigheid najaagde, is aan de wet niet toegekomen. Waarom niet? Omdat het hierbij niet uitging van geloof, maar van vermeende werken" ^{Rom. 9:31,32}. Onder de Joden waren, en zijn, er zéér velen die het Hemelse Burgerschap niet aanvaardden; zij weigeren deelgenoot te worden van het Lichaam van Christus want: zij weigeren te geloven! Maar, dat betekent niet dat wij, als gelovigen uit de Heidenen, onszelf op de borst mogen slaan ten opzichte van hen. Integendeel; de gelovige Jood is de heilige eersteling ^{Rom. 11:16}! De heidengelovigen zijn geënt hierop, maken deel uit van *–zijn genaturaliseerd tot–* **het gelovige overblijfsel** ^{Rom 11:1-6} **uit Israël**. Paulus zegt dan ook zeer nadrukkelijk dat we op geen enkele wijze ons zouden moeten 'beroemen' ^{Rom.11:13-22} tegen Israël – het mag absoluut niet zo zijn dat we neerkijken op ze; integendeel: het zou ons pijn moeten doen dat zij 'weggebroken' zijn en, .. het dient als een ernstige waarschuwing voor elke gelovige! Wat hen overkomen is, kan ook ons overkomen als wij onze rug toekeren naar God.

Kort samengevat: de 'heiden-gelovigen' zijn toegevoegd aan het gelovige overblijfsel uit Israël. Samen vormen we de Gemeente, het Lichaam, van Christus. Samen hebben we een Hemels burgerschap, nu reeds, en een Hemelse toekomst. We zijn één volk geworden: wat ééns géén volk was, is nu één volk. Dit is het 'Geheimenis van de roeping van de heidenen' volgens Paulus in Efeze 3. En om die reden buigt Paulus zijn knieën, zo schrijft hij ^{Efeze 3:14} voor de Vader die in al Zijn Wijsheid, Liefde en genade dit besloten heeft te doen. Het is uit Liefde dat de Vader in Zijn zoon Christus Jezus naar de aarde

kwam om dit te bewerkstelligen; want Hij wilde niet dat er ook maar één mens verloren ging ^{1 Tim. 2:3-7}. Daarom gaf Christus zich als 'een losprijs voor allen'.

Paulus dankt God hier voor, en hij bidt dat de Here God door Zijn Geest de kracht zal geven aan de gelovige zodat, doordat Christus in ons woont, we samen met alle andere gelovigen zullen vatten –*begrijpen*–, hoe groot de breedte, lengte, en hoogte en diepte is van dit Werk van Christus Jezus ^{Efeze 3:14-21}.

Om dit te kunnen begrijpen is het absoluut noodzakelijk een wedergeboren gelovige te zijn. Want als Gods Geest niet in ons woont zullen we dit nooit kunnen, laat staan aanvaarden.

Wereldlijk Israël

Wat moeten we dan nu verder aan met het ongelovige, wereldlijke, Israël? Hoe om te gaan met deze staat, dit volk? Laat ik duidelijk zijn: ik heb liefde voor dit volk. Zij hebben de Messias voortgebracht. De Here heeft gezegd dat het **Zijn** broeders zijn en we hen daarom moeten helpen (dat is: voorzien van eten, drinken, onderdak e.d.). En aangezien wij deel uit maken van het Lichaam van Christus zijn zij, in zekere zin, daarom ook onze broeders. Niet in geestelijke zin, immers: het **ongelovige deel** van Israël heeft Hem verworpen en verwerpt Hem nog steeds.

Zoals uit alle studies waarin ik over dit onderwerp spreek duidelijk mag zijn, erken ik Israël als het verbondsvolk van God. Het is echter wel het aardse volk, met een aardse belofte. Het verbond hebben zij gebroken. Maar **zij hebben nog steeds de belofte**, via Abraham: **de landbelofte, de zegeningen**. Wij mogen ons dus **nooit op de plaats van Israël stellen**; dat **kan** ook helemaal niet immers: wij zijn, zie eerder, samen met het gelovige overblijfsel, een nieuw volk, een nieuw Lichaam, met een andere belofte; wij zullen voor altijd met Hem zijn ^{1 Tess. 4:15-17}.

Israël is daarnaast een teken, een 'teken aan de wand' bijna. Voor de wereld en de Gemeente. Het is het teken dat Zijn komst nabij is, dat Hij Zijn plan gaat uitvoeren en dat dit zeker niet lang meer zal en kan duren.

God gaat verder met Zijn volk, zoals Hij heeft beloofd. Maar wij hebben dus géén deel aan hen, en zij niet aan ons. **Wij hebben géén deel aan hun wetten, gebruiken en opvattingen**. Het gaat daarom bijvoorbeeld ook niet aan hun (wettische) feesten te vieren of als heidens-gelovige de sabbat te onderhouden. Dit is juist hetgeen waarvan Paulus liet weten **dat het geen nut heeft**; integendeel! Het heeft geen enkele toegevoegde waarde voor ons geestelijke leven. Het is menselijk gedoe wanneer we ons daar mee bezig houden en ons gaan gedragen alsof we een soort van proselitiëten zijn. Het lijkt allemaal misschien heel 'geestelijk', en het 'voelt' wellicht heel goed, uit een soort van gevoel van valse verbondenheid, maar uiteindelijk levert het niets op. Het leidt tot een nieuwe vorm van wetticisme waartegen Paulus uitdrukkelijk waarschuwt in ondermeer deze brief maar ook in de brief aan de Galaten en andere plaatsen.

U zult mij dus ook nooit samen met een (onbekeerde) Jood het Loofhuttenfeest zien vieren, om maar iets te noemen. Of in een sabbatsvierende samenkomst aantreffen. Als gelovige uit de heidenen hebben wij daar simpelweg niets te zoeken laat staan dat we als gemeente uit de heidenen onze samenkomsten op de zaterdag¹) zouden moeten gaan houden... Wél hebben wij de opdracht het ongelovige Israël 'tot jaloersheid te wekken'; helaas een opdracht die de kerk eeuwenlang heeft laten liggen,.. en nog veel erger.

¹ Het samenkomen, in Nederland, op de zaterdag of 'sabbat' in zogenaamde 'Messiaanse' gemeenten, veelal bestaande uit 100% **niet**-Joodse gelovigen oftewel heidenen heeft over het algemeen te maken met allerlei dwalingen. Men gelooft bijvoorbeeld dat men 'deel is van één van de tien stammen' en houdt daarom onder andere de sabbat en de Joodse feesten. Hiertoe behoren ondermeer de 'Zevende Dag Baptisten' en diverse Charismatische kringen.

Het Lichaam: eenheid in verscheidenheid

Het Lichaam van Christus is een eenheid. Maar zoals in het menselijke lichaam er ook verscheidene delen zijn zo is het ook in het Lichaam van Christus. We zijn niet allemaal gelijk; ieder heeft zijn eigen taken, gaven en opdracht. Daarom moeten we ook de verschillende delen van het Lichaam in liefde verdragen. Dit betekent, nogmaals, niet dat we álles maar moeten verdragen of goed vinden; een ziek lichaamsdeel moet genezen worden! Soms dringen er zaken een lichaam in die er niet horen; denk eens aan een splinter in je lichaam? Niets irritanter en pijnlijker dan zo'n klein stukje, lichaamsvreemd, hout in je lichaam! Dat moet er dus uit! Zo'n splinter in bijvoorbeeld je voet zorgt dat je raar gaat lopen; of, in je vinger: de hele hand kan er door onbruikbaar worden, geïnfecteerd. Dergelijke zaken moeten we dus niet toestaan en meteen verwijderen.

Het lichaam moet opgebouwd worden; in éénheid, in geloof. Valse leer en invloed moet geweerd worden ^{Efeze 4:11-16}. Die splinter moet er uit en het Lichaam moet verzorgd worden zodat het kan functioneren! En daarbij heb je alle facetten van het lichaam nodig; de voeten om te lopen, de mond voor het voedsel, de handen om te werken, de ogen om te kijken, enz., enz.. Zonder deze verscheidenheid, verschillende onderdelen, is het niet mogelijk dat de éénheid functioneert!

God volgen

Wie denkt dat het Christelijke leven een leven is van 'vrijheid, blijheid' komt bedrogen uit. Hoofdstuk 5 en 6 van de brief is overduidelijk. De gelovige heeft wel degelijk levensregels; van God gegeven regels zelfs. We moeten Gods Woord volgen, in liefde met elkaar wandelen, er mag geen sprake zijn van hoererij, onreinheid of hebzucht.. we zijn immers heiligen, deel van dat nieuwe, Heilige, volk van God! Daar moeten we dan ook naar leven. Doen we dat niet en dienen we de afgoden (en dat is een ruimer begrip dan veel moderne westerse gelovigen denken!), dan hebben we geen deel aan het Koninkrijk van God. Onze Hemelse toekomst staat daarmee dus wel degelijk op het spel; we kunnen van het Lichaam 'uitgestoten' worden; af- of weggebroken zoals ook het ongelovige deel van Israël –zie eerder- is weggebroken immers?

Ooit waren we in de duisternis, nu zijn we in het licht. We zijn al in de Hemelse gewesten geplaatst. Laten we daar naar- en uit handelen. Dit geldt niet alleen voor ons gemeentelijke leven; ook in ons dagelijkse leven. In de omgang met onze partner, onze ouders, maar ook de omgang van de ouders met de kinderen: "prikkel ze niet" zegt Paulus. Oftewel: irriteer je kinderen niet, jaag ze niet tegen je in het harnas. Waarom niet? Omdat het anders onmogelijk is je kinderen te bereiken met het Evangelie; "voedt hen op in de tucht en terechtwijzing des Heren". Met andere woorden: leer ze de weg van de Here kennen. Dat gaat niet lukken wanneer we onze kinderen irriteren, nodeloos terechtwijzen of zelfs geestelijk of lichamelijk mishandelen. Dat kan alleen wanneer we ze in liefde opvoeden, in- en uit de Liefde van Christus de weg wijzen in dit leven maar ook de Weg naar de Hemelse Vader.

De geestelijke wapenrusting

In het begin van deze studie op de Efezebrief noemde ik al het slot van de brief: de 'geestelijke wapenrusting'. Efeze 6:10-20. Er is veel over dit gedeelte te zeggen en ook al gezegd door veel broeders in het verleden. Wat we kunnen opmerken is dat juist voor de gemeente(n) te Efeze, maar ook in onze tijd uiteraard, dit gedeelte zo belangrijk was. Wanneer Paulus spreekt over de strijd tegen de verleidingen van de duivel, dan wist men in Efeze precies wie hij bedoelde. De afgoderij, tovenarij, van de mensen om hen heen was niet alleen in geestelijke zin tastbaar; ze konden het met eigen ogen zien! De zilversmeden die amuletten en afgodsbeelden maakten. Het was een enorm bedrijf. De duisternis was rondom aanwezig.

In onze tijd hebben wij ook te strijden tegen de duisternis. Drank, drugs, materialisme, seksverslaving, noem maar op. De satan heeft de mensheid volledig in de greep. Maar

ook regelrechte tovenarij en afgoderij is nog steeds volop aanwezig; occulte TV-programma's zijn mateloos populair (het is niet voor niets dat juist de commerciële TV-zenders deze programma's uitzenden!). De duisternis is maar één druk op de knop van ons vandaag; is het niet via de TV, Radio of in tijdschriften dan wel via de computer (internet). Zieke geesten beheersen de amusementsindustrie en maken ons en onze kinderen ziek met ranzige films, video- en computerspellen waar de geesten en demonen je om de oren vliegen of waarin punten vallen te verdienen met het aan flarden schieten, bombarderen of zelfs met een kettingzaag aan stukken zagen van de tegenstander. **De moderne mens amuseert zich dood, letterlijk!**

Daar tegenover stelt Paulus de geestelijke wapenrusting; bestaande uit: de waarheid, gerechtigheid, bereidvaardigheid van het Evangelie, geloof, de 'helm des heils' en het 'zwaard des geestes': het Woord van God. Hij roept op daarbij het gebed centraal te stellen in ons leven. Niet voor onze eigen 'hebbedingetjes en verlangens' maar juist het gebed voor de ander, de mede-gelovigen, onze ouders, onze kinderen... Dan zal Gods Woord ingang- en voortgang vinden. Als we elkaar en de verloren wereld rondom ons in gebed voordragen bij de Here en samen, als één Lichaam, als één Volk, optrekken en strijden in de verkondiging van dit geweldige Woord van God.

Slotopmerking(en)

Wanneer ik de Efeze-brief lees valt het mij altijd weer op hoe deze brief één grote 'lofzang' op het werk van Christus is. Hoe Paulus in alles Christus de eer geeft, hoe "Christocentrisch" deze brief eigenlijk is; alles tot eer en glorie van Christus Jezus. Hoe het steunt op het volbrachte werk van Christus en hoe wij daarin en op mogen bouwen. Tevens valt op dat wij, als gelovigen, Hem deze eer moeten en mogen geven. Niets is groter dan het volbrachte werk van onze Heiland en Here: Christus Jezus.